

79724

د افغانستان د سرچینو دهلېز د مهارتونو د ستراتیژی
پراختیا
۲۰۱۲/۲۵/۱۱

دا سند د Executive Summary - Afghanistan Resource Corridor Skills Strategy Development Final Report ده
چی لیوالو کسانو ته د یو خدمت په توګه وړاندی کیری. د اختلاف په صورت کې د دی سند انګلیسی متن ته غوره توب ورکول
کیری.

سريزه

اجرائيوي لنډيز:

استخراجي صنعت د افغانستان د اقتصادي ودې لپاره يو مهم عامل گڼل کيږي. د نړېوال بانک د سرچينو دهليز د ودې د ستراتيژۍ د برخې په حيث، په افغانستان کې د کان کيندنې، تيلو او د گاز سکتورونو کې د اړونده مهارتونو د پياوړتيا لپاره يوې واضحه ستراتيژۍ ته اړتيا ليدل کيږي.

د کانونو ويستلو د مهارتونو په هکله د معلوماتو اوسني کموالي ته په پام سره، دغه څېړنه د اوسني بازار د عرضې، تقاضې او نيمگړتياوو په هکله معلومات بيانوي. دغه معلومات چې د بنوونيز ادارو د مديرانو، زده کوونکو، کارفرمايانو او مرسته کوونکو موسسو سره د کيفي مرکو د لارې لاسته راغلي او بيا د مهارتونو د ستراتيژۍ د انکشاف (SSD) جوړونې په مقصد تجزيه و تحليل شوي څو د معدن د مهارتونو په سکتور کې د تقاضا او عرضې انډول را منځته شي. لس دولتي بنوونيز ادارو او منتخبو زده کوونکو سره مو مرکي ترسره کړي تر څو په تفصيل سره د هغوي په اړتياوو ځان خبر کړو. همدارنگه هغه افغان شرکتونه چې د نړېوال بانک لپاره د خصوصي سکتور د پراختيايي ارزونې په وخت ارزول شوي و، هم مونږ ته د خپل استخدام او تريننگ د څرنګوالي په اړه معلومات راکړه. په خلص ډول ټول هغه اشخاص چې مرکي ورسره شوي وي په افغانستان کې د کانونو استخراج د صنعت لپاره د بشري ځواک په پرمختيا کې پيره ليوالتيا وښودله.

د کانونو د استخراج په لس لوی پروژو کې چې اوس مهال د معدنو وزارت د کار لاندې دي، د ۱۶۰۰۰۰ زرو څخه زيات خلکو ته به په مستقيم ډول کاري

فرصتونه برابر کړي. د کانونو راویستلو صنعت به په اداري او استخراجي فعالیتونو کې پراخه مهارتونو ته اړتیا ولري. که غواړو چې افغانان د دغه کاري فرصتونو څخه گټه پورته کړي، نو باید په افغانستان کې د شته مسلکي او تخصصي زده کړو کیفیت او کمیت د ښه والي لپاره اقدامات ترسره شي او هغه سیمو ته پام واړول شي چې دغه استخراجي پروژې به پکې عملي کيږي.

اټکل کيږي چې ۷۰٪ غیر مسلکي او نیمه مسلکي مامورین به په تخمیني توگه په کار وگمارل شي او یو څه ډیره اندازه ددغو وظیفو نه به داسې وي چې کاریگران به د تریننگ اخستلو نه وروسته په بل صنعتي سکتور کې د کار کول وړتیا ولري. پیچلي تخنیکي دندې لکه د جیولوجي متخصصین، د منابعو منجمنت مدیریت او نفتي انجینری مهارتونه به یواځې د ۱۰٪ نه تر ۱۵٪ پورې پکار وي. د ښه عرضي لپاره باید د مهارتونو ښه کولو باندې کار وشي مگر د لومړیتوب حق باید هغه مهارتونو ته ورکړل شي چې په اسانه توگه او کمه بیه تر لاسه کيږي او په بشري ځواک ډیره اغیزه ولري. د گمارني او عملي تریننگ لپاره د اسانتیاوو رامنځته کولو په مقصد اکثره وړاندیز شوي فعالیتونه به د ټولو سکتورنو مهارتونو لپاره گټور تمام شي، په خاصه توگه د کانونو د استخراج د عرضي او تقاضې په مهارتونو باندې به یې ډیره گټوره اغیزه وي.

سره له دې چې ډیرې لوی تمویل کونکي موسسو د خپل تعلیمي یا کاري ځواک د نوښتونو په وسیله د مهارتونو د انکشاف لپاره پروگرامونه جوړ کړي دي خو ولې اوسنې هیڅ یو پروگرام هم د استخراجي صنعتونو اړونده مهارتونو باندې ځانگړې تمرکز نلري. سره لدې، ددوي پروگرامونه د بین السکتوري مهارتونو په وړاندې خنډونه چې د استخراجي پروژو د جوړونې په پړاو کې اړین بلل کيږي، لیرې کړي. د همغږۍ د مشکلاتو د حل لپاره په پروژه کې یو داسې تکړه ټیم ته اړتیا شته چې د SSD پروگرام مسؤلیت په غاړه ولري او د ډونرانو/شریکانو، د کانونو ویستلو صنعتونو او د کومک حاصلوونکو(پوهنتونونو او TVETs) تر منځ ارتباطات جوړ کړي.

دا سند د Executive Summary - Afghanistan Resource Corridor Skills Strategy Development Final Report د چي لیاوالو کسانو ته د یو خدمت په توگه وړاندې کيږي. د اختلاف په صورت کې د دې سند انګلیسي متن ته غوره توب ورکول کيږي.

دمهارتون د ستراتژي پراختيا SSD پروگرام به د کاري ساحې په ټاکلو او عملي ټريننگونو په برخه کې ډيره مرسته کوي ځکه د دلالانو يا منځگرو په وينا نوموړې دوه ساحو کې ستونځې شتون لري. او دا بايد هم په نظر کې ونيول شي چې د خصوصي شرکتونو گډون په دغه پروگرام کې د کاميابي مهم فکتور گڼل کېږي، ځکه ددوي گډون د کاري ساحې د تعين ستونزې او په عملي ټريننگونو کې د زده کوونکو ستونزې حل کوي. د بنوونکو د ظرفيت لوړونه او د عصري لابراتواري موادو په تدارکاتو کې مرسته به زده کوونکو سره د کان د استخراجي مهارتونو د زده کړې کيفيت په لوړولو کې مهم رول لري.

لکه څرنگه چې د امو سيند پروژه پيل شوي ده او زر ترزره به په توليد پيل وکړي، نو بايد چې ژر تر ژره اقدامات ترسره شي ترڅو افغانان د دغه کاري فرصتونو څخه گټه واخيستلای شي. ترڅو دغه ضرورت رفع شي. د پروگرام ډيزاين په دوه مرحلو باندې ويشل شوی دی: يو ابتدايي پروگرام چې په لنډمهاله اقداماتو تمرکز لري، به لومړی تطبيق شي او د پروژې ټيم به دا وخت پيدا کړي ترڅو SSD پروگرام په اړه مربوطه وزارتونو او ډونرانو ته پوهاوی ورکړي. لدې وروسته د پراخو مهارتونو د پرمختيا پروگرام به پيلېږي او په ټولو استخراجي پانگونو به تمرکز ولري. سره له دې چې د بنوونکو ادارو د ضرورتونو ارزيايي په لوړه سويه شوي، بيا هم دغه ستراتيژي به د بنوونکو ادارو سره همغږي شي ترڅو د نوموړو ادارو په ضرورتونو په جزيياتو پوه شي (ترڅو دقيق تخنيکي جزييات او د ضرورتونو لگښت معلوم کړی شي). د پروژې د ټيم له خوا د ټاکل شوي معيار او شرايطو په نظر کې نيولو سره به کارونو ته دلومړيتوب حق ورکول کېږي ترڅو مربوطه خلکو ته مرسته په وخت سره ورسېږي.

د پروژې موخې:

دا سند د Executive Summary - Afghanistan Resource Corridor Skills Strategy Development Final Report ډه چې ليوالو کسانو ته د يو خدمت په توگه وړاندې کېږي. د اختلاف په صورت کې د دې سند انگليسي متن ته غوره توب ورکول کېږي.

--د سرچينو سكتور د مهارتونو ستراتيژۍ د عملي كولو او پرمختگ لپاره لومړۍ قدم اخستل او په دغه سكتور كې د مهارتونو د ضرورت په اساس د تقاضا او د عرضي برابروالي لپاره لارې چارې را پېژندل.

--د عرضي د پرمختگ لپاره د يو لومړني دقيق تحليل ترسره كول چې له مخې يې د افغانستان دولت او مرسته كونكي خپلې پانگوني او نوښتونه تنظيم كړي.

تگلاره يا ميتودولوژي

طريقه

لاندينۍ طريقې نه بايد كار واخستل شي تر څو پورتنۍ موخو ته ورسېږو:

اول فعاليت: د مشخصو ضروري مهارتونو احتمالي تقاضا او عرضي ارزونه چې د افغانستان په استخراجي صنعت كې د راتلونكو پانگونو له كبله پيدا كېږي

- د تخنيكي او مسلكي مهارتونو ارزيايي كول چې يو عصري استخراجي صنعت ورته په بيلا بيلو سكتورونو كې اړتيا لري.
- د اقتصاد د نورو برخو سره د استخراجي مهارتونو د اشتراك او اتصال ارزول او د استخراجي صنايعو څخه د باندې د هغوي لپاره د تقاضا كچه ارزول.
- د تعليم او تريننگ لپاره د لومړنيو موسساتو (چې طمعه تری كېږي د دغه پانگونو لپاره اړين كدرونه تربيه كړي) د ارزونې په اساس، د دې مهارتونو او كسبونو اوسني عرضه او راتلونكي تقاضا ارزول
- ارزيايي كول تر څو جوته شي چې كوم مهارتونه ته په كليوالي او د معدن شاوخوا سيمو كې پرمختگ وركول كېدای شي او دا هم معلومول چې كوم مهارتونه ښاري ادارو او ښوونيزې سطحې ته اړتيا لري.

دويم فعاليت: يو کاري پلان جوړول تر څو دا يقيني شي چې د مهارتونو عرضه او تقاضا د مارکيت يا بازار جوړولو لپاره د يو ميکانيزم له لارې په پوره توگه سره يو ځای کړی شي.

- هغه مهارتونو، ابتکاري پروگرامونو او کړنلارو ته د لومړيتوب حق ورکول کوم چې عاجل په کار وي او که چيرې په راتلونکي ۱۸ مياشتو کې کار پيل شي، په کار باندې به تر ټولو ډيره اغيزه ولري.
- د معلوماتو په بهير کې دهغه نيمگړتياوو معلومول کوم چې د عينک، امو سيند او نورو پانگونو کې د مهارتونو عرضې او تقاضا ترمنځ دموثر برابروالي مخنيوی کوي.
- اداري موډلونو ته پراختيا ورکول تر څو نيمگړتياوې په دوامداره او روانه توگه ليرې کړي او دا اطمینان تر لاسه شي چې: خصوصي سکتور په د موجودو مهارتونو د عرضې په هکله معلومات لري او په TVET کې مهمې ادارې او په عمومي توگه ټول تحصيلي سکتور په بشپړ ډول د سکتور په ضرورتونو او د عرضې کيفيت او کميت د ستونزو په هکله خبر وي.

دریم فعاليت: د مهارتي نيمگړتياوو د رفع کولو او د وخت په تيريدو سره د سکتور د عرضې او تقاضا ترمنځ د توازن د بڼه والي په مقصد، د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت اضافي نوبتونو او ډونرانو لپاره د شرايطو يو دقيق تحليل ترسره شي .

- د هغه مهارتونو معلومول چې اوس مهال هيڅ نه مهيا کيږي او يا اوسني تدارکات د يو نه تر دوه کلونو پورې به په کافي اندازه نه وي.

- دهغه مهارتونو معلومول چي كميت يي ډير دي ولي كيفيت يي تيبټ دي او چرته چي د نيمگرتياوو رفع كول به يواځي په درسي نصاب كې د بدلون له لاري ممكن نه وي بلكه پانگوني ته به اړتيا وي (د مثال په ډول، په هغه برخو كې چي دويمه دنده يي كيفيت ته پام نه كوي).
- اداري جوړښتونه وړاندي كول د كومو په وسيله به چي د افغانستان د دولت او ډونران نوښتونه (په لومړي كې په خاصه توگه د كان ويستلو صنعت په داخل كې او همدارنگه مهمو پروگرامونو سره يي په بهر كې اړيكه وركول) يو ځاي كار وكړي تر څو نوموړي نيمگرتياووته د حل لاره پيدا شي.
- د دي اداري جوړښتونو مصارف معلومول، د بېلگې په ډول (الف) موجوده مهارتي پروگرامونو ته پراختيا وركول (ب) د جنين MoM فزيكي ساحه پراخول يا بيا تازه كول (د بېلگې په ډول زور AGS) او (ج) د يو مكملې نوي اداري جوړول.